

SLOVENE

Naročnina

za državo SHS:

a) po pošti mesečno Din 12

b) dostavljen na dom

mesečno 10

za inozemstvo:

mesečno Din 20

Sobotna izdaja:

v Jugoslaviji Din 15

v inozemstvu 35

Mesečna priloga: Vestnik SHS

Cene inseratov:

Enostopna politna vrsta malih
oglasov po Din. 1.— in Din. 1.60,
veliki oglasi nad 45 mm vi-
šine po Din. 2.—, poslani itd.
po Din. 3.—.Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izven
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase,
zagreb 39.011, sarajev. 7563, praške in dunaj. 24.797

Praznik značajev.

Ni bilo še take dobe, da bi bili vsi sloji človeške družbe zadovoljni z obstojem društvenim redom. V vseh časih so bili trpini in zatirani, ki so skušali ostreiti se gospodujočih in prenoviti socialni red. Naravno! Socialna vprašanja so bila in na tem svetu jih tudi najženialnejši socialni reformator ne bo mogel v vsem obsegu odpraviti, ker socialna vprašanja ustvarjajo ljudje sami; dokler pa ljudje ne bodo preželi evangeljskega duha ljubezni, tako imovitejši kakor revnejši sloji, tako dolgo bodo ostala socialna vprašanja v svojem bistvu nerešena. Socialna zakonodaja in socialna borba morete pač socialne trdote in najbolj kričeče krivice odpraviti in zagraditi niste samo opravičeni, ampak s krščanskega stališča nujno narekovani, toda socialna vprašanja se bodo vedno iznova in v novih oblikah pojavljala, in sicer stopnjevale v istem razmerju, kakor se bo širil duh protikrščanskega materializma in z njim individualistični egoizem.

Še nikdar se ni govorilo toliko o socialnih vprašanjih, kakor zadnje desetletje, tako da se že celo iz ust materialističnih zastopnikov kapitalizma slišijo besede o potrebi socialnih reform; tako daleč je pitiralo materialistično, brezversko mišljenje človeško družbo, da se že najizrazitejši zastopniki materializma morajo baviti s socialnimi vprašanji, ne iz ljubezni do bližnjega, ampak iz strahu pred njim. In vendar moramo pibiti, da še nikdar, odkar je krščanstvo začelo vršiti svojo veliko kulturno-socialno nalogo, krščanski svet ni imel tako malo resničnega socialnega čuta, kakor dandanes. Odkod to? Odtod, ker se je velik del krščanskega sveta odtujil krščanski misli, prvi in največji zapovedi krščanstva, ljubiti Boga nad vse, bližnjega pa zavoljo Boga kakor samega sebe. Celotno večino tistih, ki kot socialni zatiranci vodijo borbo proti socialnim brezdušnežem, vodi v njihovi borbi isti duh materialističnega egoizma, kakor njihove zatirače. Zato ni prav nič čudno, če proletarec, ki je vodil borbo na podlagi materialističnega svetovnega naziranja, pa si je priboril blagostanje, postane sam isti kapitalistični trinož, kakor se je prej boril proti njim. V teoriji bo morda boljši, v praksi pa ravnotak. Duh je, ki oživlja, ne beseda in ne črka!

Z materializacijo sveta ginevajo vsi ideali, ideali, posamezniki in celota vidijo in poznajo samo še en »ideal«, smotne dobrine. Vse hiti in se peha samo za mamonom, in kadar materialist govori o kakih idealih, preži za njimi v skritem kotičku misel na okoriščanje, na materialne dobrine ali pa slavohelepe. Vse to je resničnemu krščanstvu tuje in odtod tako sovražstvo do krščanstva, predvsem do katoliške vere, ki je vse ideale apostolskega krščanstva ohranila neokrnjene. Saj miče, tudi najhujši nasprotnik krščanstva, ne bo mogel tajiti velikega kulturne misije, ki jo je izvršilo krščanstvo, četudi se ne zaveda, omamljen od sodobnih fraz, da je ta misija krščanstva še vedno aktualna in bo ostala. Znak sodobne miselne površnosti je to, kakor jo opazujemo pri vseh tistih, ki krščanstva še niso poglani čez plot in so v družini ohranili krščanske družinske tradicije, v javnosti pa tulijo z volkov. Niso to ne misli, ne značaji.

Kako veličastno sliko nam nasprotno razgrinja Cerkev na praznik Vseh svetih! Oklesane značaje, ki so v borbi s svetom, v borbi s slabotno lastno človeško naravo, junsko vztrajnostjo in neizčrpno energijo, brez ozira na levo in desno korakali na najvišjih ideali kot za zvezdovodnico in so te ideale tudi dosegli. To so bili namreč najpopolnejši ljudje, najlepši in najplemenitejši značaji, brez strahu pred materialističnimi teroristi, pred katerimi klonijo neznajni slabiči, vendar ljudje kakor mi, z dušo in telesom, toda z močnejšo voljo in izrazitejšimi krepostmi. Ako bi delili vsi ljudje po njihovi poti, bi bil konec socialnim vprašanjem, ker ljubezen, samiljenje, poštenost in čut odgovornosti pred Bogom so večji sovražniki socialnih krivic, kakor vse oficijelne organizirane socialistične armade na svetu.

Mussolinijev kabinet.

Rim, 31. okt. (Izv.) Agencija Stefani poroča: Nova vlada je sestavljena sledeče: Predsedstvo, notranje in zunanje zadeve: Mussolini; vojna: general Diaz; mornarica: admiral Thaon di Revel; zaklad: Inaudi (nacionalist); industrija in trgovina: Teofil Rossi; finance: De Stefani (fašist); kolonije: Federzoni (nacionalist); osvobodjene pokrajine: Giuratti (fašist); pravosodje: Oviglio (fašist); prosveta: Gentili (demokrat); poljedelstvo: De Capitani (fašist); javna dela: Carnacea (nacionalist); pošta in brzojav: Colonna di Cesaro (nacionalist); delo in soc. skrb: Cavazzoni (popolar). Državni podtajniki so razdeljeni sledeče:

predsedstvo: Acerbo (fašist); notranje: Finzi; zunanje: Pasqualini-Vassallo (demok.); vojna: De Bone (fašist); mornarica: Giaro (fašist); penzije: Dyeci.

Mussolinijev kabinet zapri-sežen.

Rim, 31. okt. (Izv.) Novi kabinet je bil danes zapri-sežen. Pri tej priliki je Mussolini izdal proglas, v katerem zahteva zlasti od uradništva, da vrši z vsem samozatajevanjem svojo dolžnost v polni meri. Proglas sklepa z besedami: »Jaz Vam bom dajal vzgled«.

Rim, 30. okt. (Izv.) »Idea Nazionale« javlja: V svoji avdienci pri kralju se je Mussolini kralju opravičil, da je prišel pred njega v črni srcaji. Svoj nagovor na kralja je zaključil z besedami: »Jaz sem zvest služabnik Vašega Veličanstva«.

Mussolinijev program.

Pariz, 31. okt. (Izv.) Dopisniku »Matin« je izjavil Mussolini, da bo zastopal v zunanji politiki smer nacionalne časti, prosto vseh pustolovščin. V kratkem bo sklical parlament in če ne dobi v parlamentu večine, bo parlament razpustil in takej razpisal nove volitve.

Orientska konferenca.

AMERIKA ODKLONILA OFICIJELNO UDELEŽBO.

Pariz, 31. okt. (Izv.) Ameriški poslanik je včeraj izročil Poincaré-ju noto svoje vlade, v kateri pojasnjuje stališče Zedinjenih držav napram orientski konferenci. Ameriška vlada izjavlja v tej noti, da se orient-ske konference ne bo udeležila, ker se ne nahaja v vojnem stanju s Turčijo, pač pa bo poslala na konferenco svojega opazovalca.

ANGORSKA VLADA PRISTALA NA LAUSANNE.

Carigrad, 31. okt. (Izv.) Angorska vlada je na zavezniško noto odgovorila, da jemlje na znanje določitev Lausanne kot kraja orient-ske konference. Obenem javlja, da bodo zastopniki angorske vlade takoj tja odpotovali. Prosi pa, da se omogoči nagla zveza med delegati in Angoro.

POLOŽAJ V ODRINU.

Atene, 31. okt. (Izv.) Odrin je popolnoma izprazen. Celokupno krščansko prebivalstvo je mesto zapustilo.

GRŠKI PRINC PRED SODIŠČEM.

Berlin, 31. okt. (Izv.) »Berliner Tageblatt« javlja iz Aten, da bo komisija, ki zaslišuje princa Andreja, svoje delo končala prihodnji teden. Vlada je sklenila, da začne določeno sodišče poslovati tekotom 10 dni.

Volivno gibanje v Angliji.

London, 31. okt. (Izv.) Doslej je pri-glasilo svoje kandidate: 135 unionistov, 160 nacionalnih liberalcev, 300 neodvisnih liberalcev in 400 zastopnikov delavske stranke.

Rim, 30. okt. (Izv.) Vodstvo nacionalistične stranke je naslovilo na Mussolinija izjavo, v kateri naglašja, da je danes fašizem postal država in fašizem bo dovedel italijanski narod do popolne zmage.

Rim, 31. okt. (Izv.) »Giornale d'Italia« odobrava, da je kralj poveril sestavo vlade fašistom.

Mussolini za izvršitev rapalske pogodbe.

Pariz, 31. okt. (Izv.) Kakor javlja »Petit Parisien«, je Mussolini izjavil, da prevzame osebno vso odgovornost za izvršitev pogodb, sklenjenih med Italijo in Jugoslavijo.

Demobilizacija fašistov.

Rim, 31. okt. (Izv.) Proklamacija fašistovskega poveljstva odreja demobilizacijo fašistovskih čet, ker se je položaj razčistil. Javnost je vzela to z mirnim zadovoljstvom na znanje. Položaj je zopet normalen.

ZA SVOBODO TISKA.

Rim, 30. okt. (Izv.) Časnikarska zveza je naslovila na Mussolinija izjavo, v kateri naglašja potrebo svobode tiska.

DEMISIJA POSLANIKA SFORZE.

Pariz, 31. okt. (Izv.) Tukašnji italijanski poslanik grof Sforza je podal ostavko.

PROMET VPOSTAVLJEN.

Pariz, 31. okt. (Izv.) Listi poročajo iz Rima, da je promet na vseh progah zopet vpostavljen. Vlada je zopet dovolila telefonično časnikarsko poslovanje v notranjosti.

SPOPODI V RIMU.

Rim, 31. okt. (Izv.) Včeraj popoldne je prišlo v rimskem predmestju Tiburtino do manjših spopadov med fašisti in komunisti. Osem oseb je mrtvih, manjše število ranjenih.

NITTI ARETIRAN.

Pariz, 31. okt. (Izv.) »Chicago Tribune« javlja, da so fašisti zapri bivšega ministrskega predsednika Nittija.

Vladna kriza.

Belgrad, 31. okt. (Izv.) V političnih krogih, kolikor jih je še ostalo tukaj, je nastopila precejšnja apatija. Dobri poznavalci Pašića, ki so prorokovali, da Pašić ne bo držal dane besede, da po kumanovskih slavnostih poda ostavko, so imeli prav. Pašić je v ministrskem svetu kratkomalo izjavil, da ne vidi nobenega razloga za ostavko, pri čemer mu je dobro služil zunanje-politični položaj, zlasti fašistovska akcija v Italiji. Ostali ministri so se mu pridružili iz bojazni, da bi za vedno zapustili svoja mesta.

Od Davidovića, ki sicer vztraja, se ne pričakuje veliko, ker ima pač po mišljenju za seboj večino kluba, ki mu pa dejansko ne bo sledila, dokler sta tesno zvezana Pašić in Pribičević. Če bi bil Pašić držal besedo in podal ostavko, bi mogel Davidović podvzeti proti Pribičevićancem krepko akcijo in bi izmenjal v vladi Pribičevićance s svojimi pristaši. To pa je sedaj vsled ciničnega in neparlamentarnega postopanja Pašića padlo v vodo in izvršila se bo samo mala rekonstrukcija Pašičevega kabineta, da pridejo še drugi ministrski kandidati na vrsto in izločijo ministri kakor Rafajlović, ki ne sledi slepo za Pribičevićem. Tudi radikalni minister za pošto in brzojav dr. Zarko Miladinović bo pri tej priložnosti šel v zaslužni pokoj. Kriza pa ostane kljub temu latentna, samo da je vladinovi po svojem nedemokratičnem naziranju ne bodo priznali in bodo paševali še dalje v nasprotju z ljudstvom in delom lastnih strankinih pristašev.

SPOPADI MED NEMCI IN ČESKIMI VOJAKI.

Praga, 31. okt. (Izvirno.) Brnske »Li-dove Noviny« poročajo iz Opave: V

bataljon v Freudentalu je hotel slovesno praznovati narodni praznik osvobojenja. Nemško delavstvo v ondotni elektrarni pa je to proslavo preprečilo s tem, da je ustavilo delo. Ker se je to ponovilo tudi drugi dan, so razjarjeni češki vojaki odkorakali pred spomenik cesarja Franca Jožefa ter kip vrgli s podstavka. Pri tem je došlo do spopadov med Nemci in vojaki. V spopadih je bil en Nemec ubit.

Mussolini.

Profesor Mussolini je gospodar situacije v Italiji. V njegovih rokah je predsedstvo novega kabineta in ministrstvo za zunanje zadeve. Razven fašistov sede v Mussolinijevem kabinetu tudi liberalci in popolari. Zmaga fašistov pomeni nova pota Italije v notranji in zunanji politiki.

Fašizem je nastal iz nevolje nad političnimi in gospodarskimi pretreslaji, ki so jih povzročali l. 1919 in 1920 komunistični nemiri in štrajki. Vsled tega je imel fašistovski pokret skrajna nacionalističen značaj. Ker pa je fašizem obsojal tudi vladni režim, so se mu polagoma pridruževali tudi mnogi nezadovoljneži, ki so si želeli v Italiji socialne in gospodarske obnove. Tako je nastal tudi fašistovski sindikalizem. Fašizem je danes še neprevrta zmes nacionalizma in socializma. Njegovo neverjetno brzo porast je pospeševal nasilni nastop, ki je stal pod zaščito civilne in vojaške oblasti.

V kolikor je na fašizmu socialnega in gospodarskega značaja, je to važno za sodbo, kako se bodo bližnji čas razvijale notranjopolitične prilike v Italiji. Prve vesti nam pravijo, da je vlada razpustila komunistično stranko. Kako stališče bo Mussolini zavzel napram socialistom, o tem se posvetuje. To je prva neodločnost fašistovske vlade. Izvajanje socialnega in gospodarskega programa vsebuje za fašizem razkrojevni moment, izvajanje nacionalističnega programa pa združevalni moment. Nacionalistični program fašistov bo dajal smer njihovim zunanji politiki. Zato pomeni Mussolini tudi novi pravec v zunanji politiki Italije.

Mussolini je nedavno razglasil svoj zunanjopolitični program: 1. Mirovne pogodbe se morajo pregledati, spremeniti, v kolikor so neizvedljive, osobito v onih delih, ki povzročajo sovražstvo in opasnosti za mir; 2. gospodarska priključitev Reke k Italiji, zaščita Italijanov v Dalmaciji; 3. smotrna osvoboditev Italije od zapadnih plutokratičnih narodov potom razvoja domače industrije in proizvodnje; 4. približanje k prej sovražnim državam Avstriji, Nemčiji, Bolgariji, Ogrski in Turčiji, varujoč italijansko čast in severno ter vzhodno mejo; 5. začetek in razvoj prijateljskih odnosov z vsemi orientskimi državami, tudi s sovjetsko Rusijo; 6. zahteva pravic in potreb države v kolonialni politiki ter izkoriščanje sredozemsko- in prekmorskih kolonij.

Program ni ravno razveseljiv za inozemstvo, posebno ne za njene sosedo. Konkretno govorjeno, imajo fašisti svoje pretenzije na Reko, dele Dalmacije, na Malto, Korziko in Dodekanez, torej so težkoče mogoče z Jugoslavijo, Anglijo, Francijo in Grčijo. Ker nismo samo Jugoslavlani interresirani, zato bo naša zunanja politika, koje cilj mora biti ohranitev mira, morala opustiti svojo leno pasivnost in iskati v svrhu miru skupnega diplomatskega nastopanja s Francijo, Anglijo in Grčijo. Roka se nam od te strani že ponuja, treba je le, da jo primemo. Treba je tudi znati, da se nobena juha ne zavziva tako vroča, kakor se skuha, zato je treba tudi vse dosedanje kakor eventualno nove verbalne izbruhe fašistovskega nacionalizma presojati mirno, hladno in trezno. Še več, sedaj je treba pametni diplomaciji vse storiti, da se že dovršeni dogovori med nami in Italijo tudi izvedejo, kajti dosedaj nobeno ministrstvo Italije ni imelo dovolj notranje moči, da sklenjene pogodbe tudi izvrši, a Mussolinijeva vlada jo ima.

Mi hočemo z Italijo imeti čiste račune in mir.

Konkordat.

Samo v informacijo pričujemo sledeča izvajanja belgrajske »Politike« o novem načrtu konkordata med našo državo in Vatikanom (»Politika« z dne 28. t. m.):

»Ožji odbor za izdelavo načrta konkordata je dovršil svoje delo. Prvi načrt obsega vso stvarino, ki je potrebna, da se z novim konkordatom uredi javno-pravni položaj katoliške cerkve v naši državi, da se na ta način odstrani nesoglasja, vsled katerih prihaja naša država tako pogosto v spore z Vatikanom. Kakor izvemo, daje novi načrt konkordata naši državi potrebne norme v reševanju vseh vprašanj katoliške cerkve, in če bo ta načrt sprejet, bo odstranili vse ovire, ki izvirajo iz vatikanske politike v naših državnih mejah. Vatikanska zakonodaja, ki je »konfiscirala« (?) svest svojih vernikov, ne sme biti več eden izmed močnih vzrokov za plemensko razdvajanje našega naroda in za cepanje državnega edinstva.«

»Sklepi ožjega odbora bodo v kratkem predloženi na odobrenje plenumu širše komisije, ki jo je imenoval minister vnanih zadev. Mogoče da bo ta komisija kaj izpremenila, toda bistvo novega konkordata, kakor upamo, ne bo izpremenjeno: Staroslovenski jezik v katoliški cerkvi, in pa pravo imenovanje škofov od strani države morajo ostati pogoji, brez katerih je konkordat z Vatikanom nemogoč. Verjetno je, da bodo ti pogoji naleteli na odpor pri vatikanskem državnem tajništvu. Tako namiguje že tudi italijansko časopisje, zlasti ono, ki je v zvezi s Sv. Stolicco. Toda naši zastopniki morajo ostati dosledni svojemu načrtu, ko bodo odšli v Rim, da sklenejo konkordat.«

»Poleg tega je verjetno, da se bo tudi oficijelna Italija ob priliki sklepanja novega konkordata postavila na isto stališče, kakor se je Avstrija l. 1914. napram Srbiji, ko je Srbija sklepala konkordat z Vatikanom. O tem ne more biti dvoma, ker je vpliv oficijelne Italije na vatikanske kroge danes ravno tako močan, kot je bil nekdanji vpliv Avstrije.«

»Preko katoliške cerkve se mora širiti italijanski imperializem« — je rekel preteklo leto Mussolini. In če imamo pred očmi, da bo ta človek kmalu gospodar Italije, si lahko predstavljamo, na kakšne težave bo naletela naša delegacija pri Vatikanu in pri Italiji, če bo hotela skleniti nov konkordat.«

Toliko v informacijo. O predmetu samem bomo pa o priliki spregovorili kaj več.

Politične novice.

Program vlade za bodoče zasedanje parlamenta. Na zadnji ministrski seji je vlada sklenila stopiti pred parlament s sledečim programom: 1. Oborožitev armade, 2. zvišanje oficirskih plač, 3. uradniški zakon, 4. zakon o vojni odškodnini, 5. kmečki krediti, 6. zakon o zavarovanju živine, 7. zakon o zavarovanju setve, 8. izenačenje davkov in 9. agrarna reforma. Z ozirom na ta program bo vlada zahtevala, da ji parlament izreče zaupnico.

Radikali v krizi. Hrvatski listi objavljajo sledeča izvajanja nekega radikalnega prvaka o krizi: »Kriza bo trajala zelo dolgo, in ni druge rešitve iz nje, kakor da se dosedanja koalicija obdrži pod starimi pogoji. Mi se čutimo danes močne, a naša moč samo povečuje zmešnjavo v krogih radikalov in demokratov. To tudi vsi čutijo. V demokratskem klubu prevladuje danes Pribečević vsaj moralno. Številčno je Davidović morebiti močnejši, toda on nima nobenega aduta v rokah. Pribečević in njegova skupina se danes popolnoma strinja z radikali in so najboljši zavezniki radikalov. To se je videlo tudi na zadnji seji ministrskega sveta, ko je Pribečević energično nastopil za radikale. Mi, radikali, smo danes gospodarji

položaja. Rešitev krize je v naših rokah. Demokratje so v razsulu. Pribečević pa s svojo skupino radikale podpira in jih bo podpiral. Mi vemo, da oni hočejo ostati na vladi in zato se tudi Davidoviću ne bodo uklonili. Valed tega bomo mi narekovali pogoje za novo koalicijo. Spočetka se bodo demokrati sicer našim pogojem upirali, mi pa bomo stavili take pogoje, da bomo lahko popuščali, tako da bomo izpolnitev naših glavnih zahtev le dosegli.« — Se non è vero, è ben trovato.

Dve skupini v radikalno-demokratski koaliciji. Med radikali in demokrati obstajata dve skupini. Prva skupina pod vodstvom Pašića in Pribečevića zahteva, da se nadaljuje skupno delo v parlamentu in da se vlada rekonstruira na podlagi novega sporazuma med radikali in demokrati. Dalje zahteva ta skupina, naj bi šli radikali in demokrati v nove volitve pod skupno parolo, da na ta način stvorijo močno vladno stranko v bodočem parlamentu. Druga skupina pa želi, da se koalicija med radikali in demokrati čim prej razbije in da se takoj razpišejo nove volitve. Po poročilih belgrajskih listov prevladuje prva skupina, kar je tudi popolnoma razumljivo, dokler so vladna korita še polna ameriških dolarjev.

Sloga v znamenju londov. »Slobodna Tribuna« poroča iz Splita, da vladajo med voditelji tamkajšnjih jugoslovanskih fašistov že dolgo zelo napete razmere. Eni so za to, da gredo fašisti samostojno v volitve, Pribečević pa so seveda za brezpogojno hlapčevanje demokratski stranki. Boj med obema strujama, ki je drugače oster, se je te dni poleg, ker so fašisti te dni dobili na razpolago neke velike fondе, katerih nobena struja noče prepustiti drugi. Tako se sliši okoli korita samo še cmo-kanje.

Francosko časopisje o fašistih. Francoski listi izražajo z ozirom na premembo vlade v Italiji bojazen, da bi utegnili fašisti načeti razna vnanjepolitična vprašanja, zlasti jadransko, kar bi moglo izzvati resne posledice.

Monarhistična stranka. Na Dunaju so ustanovili znani legitimisti novo monarhistično stranko, v katero so se spojile tri doslej obstoječe monarhistične skupine. Predsednik stranke je bivši poslanik Weuse, med odborniki pa se nahajajo bivši naučni minister Hussarek, sekijski šef Schager in drugi. Stranka utegne že pri prihodnjih volitvah nastopiti s svojimi kandidati.

Sovjetsko zračno brodogradje. — Dopisnik »Daily Mail«-a javlja iz Moskve, da je sovjetska vlada organizirala veliko zračno brodogradje in sicer popolnoma pod nemškim vodstvom. Nemški letalski častnik Welling je nadzornik vseh ruskih letalskih šol. Piloti so sami Nemci, ki so se udeležili svetovne vojne kot letalci. Letala so nemškega izvora.

Turške zahteve na orientalski konferenci. Glasom poročil turškega lista »Hürriyet« bodo Turki na orientalski konferenci zahtevali: 1. Plebiscit v zapadni Traciji naj odloči, pod kakšno vlado naj pride Tracija, 2. grško vojno brodogradje je treba uničiti, 3. grško prebivalstvo v Traciji naj se izseli in na njegovo mesto naj pridejo Turki iz Grčije in 4. otoki v egejskem morju naj se neviralizirajo.

Izlam se probuja. Angorska vlada je poslala kot svojega zastopnika v Trakijo Rifat-pašo, da izvede zasedbo dežele. Pred nekaj dnevi je dospel Rifat-paša v Carigrad, kjer so ga sprejeli z nepopisnim slavljem, kakršnega Carigrad še ni videl. V začasno prestolico Kemal-paše, v Brusu, pa se je prišlo zmagovitemu vojskovodji poklonit zosebno odposlanstvo mohamedancev iz Indije, ki je poklonilo Kemal kot izreden dar krasno izdelano zlato sabljo, njegovi armadi pa dve letali najnovejšega sistema. — V Angori se

mudi že dalje časa odposlanec sovjetske vlade Midvani, ki je izrazil angorski vladi pristrane čestitke sovjetske vlade na vseh turškega orožja. — Vse to so znamenja velikega preokreta, ki se vrši v mišljenju narodov Prednje in Srednje Azije in s katerim morajo evropske države prav resno računati.

Rusi utrjujejo Sebastopol. — Sovjetska »Pravda« javlja, da je ruska vlada določila svoto 174.000 zlatih rubljev za obnovo pristanišča v Sebastopolju, ki ga namerava izpremeniti polagoma v prvovrstno morskno trdnjavo.

Svečanosti v Bruslju. 11. novembra se vrše v Bruslju velike svečanosti na čast »neznamemu vojak«. Na svečanosti je povabljen tudi naša vlada, ki bo poslala v Bruselj posebno zastopstvo in izbrano četo solunskih borcev.

Dnevne novice.

Družba sv. Mohorja je pričela razpošiljati letošnji književni dar poverjeništvom. Dobi jih naprvo ljubljanska škofija, potem lavantinska in nato inozemska poverjenišтва. Udje dobijo 4 knjige: Kolar za l. 1923, Peter Pavel glav ar, zgodov. povest, spisal dr. I. Pregelj, Mladim srcem, III. spisal K. Meško in dr. Zoreta Živiljenje svetnikov 3. zv.

Meje v Prekmurju. Z merodajne strani se nam poroča: Ko so se postavljali v Prekmurju mejniki proti Mažarski in tudi večkrat pozneje, so se širile po Prekmurju vesti, da bo precejšen del tega našega ozemlja prideljen zopet Mažarski. V resnici je stavila razmejitvena komisija — kljub protestu našega delegata — tak predlog Ligi narodov. Po tem predlogu naj bi se odcepilo od naše države 26 obmejnih občin — med njimi tudi Dolnja Lendava — s 17.000 prebivalci, med njimi 7000 Slovencev, ter zopet priključila Mažarski. — Liga narodov je imela nalog, naj posreduje med našo in mažarsko vlado, da se to vprašanje prijateljsko uredi. — Sedaj objavlja Liga narodov v svojem glasilu »Résumé mensuel des travaux de la Société des Nations« za mesec september, da se kljub vsem naporom ni posrečilo doseči med obema državama sporazum, po katerem bi se popravila meja. Naša država, da je bila sicer pripravljena dovoliti neko malo korekturo, pa le proti primerni kompenzaciji na drugem mestu. Mažarska pa je izjavila, da dovoli zahtevano kompenzacijo, toda le, ako se naša država podvrže razsodbi Lige narodov gl. de Prekmurja. — Liga narodov je sprevidela, da je vsako nadaljnje posredovanje brezplodno in je to sporočila konferenci poslanikov v Parizu. S tem je vprašanje meja v Prekmurju definitivno rešeno. Celo Prekmurje v dosežanem obsegu ostane pri nas, mejniki se ne bodo več prestavljali.

Poizvedbe po izginolem tomljškem župniku G. Ivanu Gabrščku še niso dovedle do nikakega uspeha. Nekateri spravljajo ta slučaj v zvezo s klici na pomoč, ki so jih tisti večer slišali ljudje ob Gruberjevem kanalu. Dognanega še ni nič. Kdor bi bil morda videl g. župnika Gabrščka v četrtak, 26. oktobra zvečer po pol 7. uri, naj to blagohotno naznani policiji ali pa našemu uradništvu.

Srednje kmetijske šole brez vero-uka in verske vzgoje. V »Službenih Novinah« v Belgradu je nedavno izšel »Pravilnik za srednje kmetijske šole«, ki ga je izdal poljedelski minister Ivan Pucelj. Učni predmeti se dele na občne, privatne, strokovne in neobvezne, vsega 35 učnih predmetov. Med temi predmeti pa o verouku ni nikjer nobene sledi! Potemtakem je minister Pucelj tisti mož, ki je — vsaj med Slovenci — ustanovil prvo brezversko srednjo šolo (kmetijska šola v Mariboru).

Kaj poreko na to pošteti kmetijski starši, ki še nekaj drže na to, da njihovi sinovi poznajo deset božjih zapovedi in na tem temeljuje doraščajo v moč? Kjer ni verskega pouka, seveda tudi ni nikakih verskih vaj in jih dejansko tudi Pucelj pravilnik ne pozna. Tako se bo fant na šoli odvalil hoditi v cerkev tudi ob nedeljah in praznikih. Pa slovensko ljudstvo bo že preakrbelo, da Puceljeva drevesa ne bodo zrastle v nebo!

Velika pravičnost ljubljanskega okrajnega šolskega sveta. Iz Št. Vida nad Ljubljano je učiteljica Lj. Vider nenadoma prestavljena v Želimlje. Okrajni šolski svet ljubljanski oz. nadzornik Rape se kaj rad sklicuje na starost in kvalifikacijo; vedno povdarja, da pri premeščanjih pridejo upoštevanj najprej najmlajši in slabše kvalificirani. Zakaj v tem slučaju zopet krivična izjema? Učiteljica Vider je po letih in službovanju starejša nego Bitenc, je vsa leta službovanja izborno kvalificirana in mora iti, ker ni — Sokolica. Bitenc je za dve ali tri leta mlajši, a ostane, ker je Sokol. Bravo, nadzornik Rape in zdravol! Popolnoma jalov je izgovor, da je Bitenc potreben na odnotni obrtni šoli. Saj so na šentviški šoli poleg Bitenca in poleg kateheta še 4 moške učne moči, ki v obrtni šoli premorejo vsaj toliko kakor Bitenc. Pred leti je bilo še manj moških moči, pa je šlo tudi na obrtni šoli. Ta izgovor je torej prazen, prazen tembolj, ker ga je iznašel bivši Slomškar Jeločnik zato, da na tistem štiti sokolstvo.

Umrl je v Pristavi pri Mengšu daleč okrog znani tesarski mojster Franc Kosec. Bil je mož stare korenine in skrben oče svoji družini.

G. Fr. Erjavec nas naproša, da napravimo našo včerajšnjo vest o njegovem odpustu v toliko, da je za enkrat še netočna. (Kakor smo izvedeli, igra pri nameravanem odpustu glavno vlogo politika. Če se namera uresniči, bomo o stvari še hudo govorili; to pa povdarjamo že danes, da bodo odletele ob avojem času za vsako današnjo glavo tri druge. — Op. ur.)

Ima para, ima. »Narodna Politika« prinaša tele zanimivosti pod naslovom »Gospodarski centralizem«: Za regulacijo Nišana in Gradiške pri Pirotu odobrena je svota 4.880.000 Din. Za progo Topčider — Krasna 5 milionov Din. Za pot Užice Vardište, Kral. Vada 8 milione Din. Za pot Gostivan Debar 100.000 Din. Za pot Rudo Plevlje 60.000 Din itd. — Potemtakem je za Srbijo odobreno 22 milijonov 389 tisoč dinarjev. Za Bosno in Hercegovino cel en in pol milijona, za »Hrvatsko« in Dalmacijo 3 milijone Din, in za Slove nijo? Za to se minister »kmetijaca« mal briga, glavno je, da ostane minister.

Država nima kredita niti pri svoji lastni pošti. Ministrstvo za pošto je namreč izdalo naredbo vsem brzojavnim uradom, da državnim uradom ne smejo več kreditirati pristojbin za brzojavke v inozemstvo, ker samo belgrajski uradi dolgujejo na imenovanih pristojbinah poštnemu erarju nad 12 milijonov kron.

Vljudnost. Na kumanovsko proslavo sta odšla tudi demokrat Pribečević in radikal Laza Marković. V Skoplju sta susedla k skupni mizi. V restavracijo pride prodajalec časnikov. Laza Marković zakliče: »Daj mi »Demokratijo«!« — »Pa nima kod nas »Demokratije«!« — »Naj se oglasi Pribečević: »Daj mi »Samoupravu«!« — »Pa nima kod nas ni »Samouprave«!« — se odreže prodajalec in gre.

Naš prvi aeroplan brez motorja Pilot novosaškega letalskega arzenala Stefan Hosu je izumel nov aparat za le

Pozabljenim!

Vseh mrtvih dan!... srce moje spominja se ta čas vas, zabljani grobovi, kjer križ na kamnu ne stoji, ki niste venčani s cvetovi, kjer luč nobena ne brli...

(Simon Gregorčič.)

Izginje spred oči — izginje iz spomina!

So pa dogodki, so osebe, ki nam ne smejo izginiti iz spomina! So spomini, ki morajo postati in ostati last naroda, pečat njegovi duši, neusahljiv vir njegove pravne moči, kakor junaškim bratom našega juga Kosovo.

Vse gorje, vse trpljenje, ki se je razlilo v letih 1914. do 1918. čez naše gore in doline, vse strašne žrtve, ki so morale piti najgorenkejši kelih telesnih in duševnih bolečin ter leči v prezgodnji grob — ne smejo iz našega spomina. Bratov, ki so padli v tuji zemlji za našo svobodo, ne smemo pozabiti. Grobovi, iz katerih klije naše življenje, morajo ostati v častnem spominu med nami. Naši so, za nas, mesto nas so trpeli in umrli, zato smo jim mi dolžni ohraniti hvaležen, časten spomin.

Naši bratje so! 2 njimi smo se igrali krog rodne hiše, z njimi živeli pomlad svojega življenja; ena mati nas je pestovala, en oče nam delil kruh.

Naši sinovi so! Bili so naši miljenci, naš up in naša nada. Kako so oživljali

našo hišo, kako orali naše polje, kako so peli skozi naše vrtove in ukali po naših planinah. Bog nam jih je dal, da nam bodo opora v starosti, veselje v žalosti, pomoč v stiskah.

Naši očetje so! Utrujeni od dela in boja za vsakdanji kruh so se vračali pod noč iz njiv, gozdov in senožeti k domačemu ognjišču. Z žuljavo roko so nam odrezali kos in nas posadili na koleno, izprašujoč in pripovedujoč so nas učili živeti. Pustili so nam sadove svojih žuljev, nas poskropili in odšli, da zadenejo veliki, strašni križ in se ne vrnejo.

Naši možje so! Malo so govorili, ali v globinah srca so nas zvesto, do groba ljubili. Nož v srce jim je bil cesarjev klic, me smo jim bile v sanjah pred očmi, nam je veljal zadnji vzdih, zadnja misel, ko so padali in obležali, da vstanejo sodnji dan po svoje plačilo.

Naši ženinji! Hrastje naših gora, cvetovi našega polja, up naših mladih src, podobe naših najslajših sanj. Pod našim oknom so zadnjič zapeli in zavriskali, nagel in rožmarin iz naših gredic so si pripeli, ko so stopili na krvavo pot, da jo končajo s spominom na nas v izkrvavelem srcu. Iz podzemeljskih rovov, iznad ledenih vrhov, od daljnjih Dnjestrovih bregov so nam pošiljali srčne, upa polne pozdrave, lačni in žejni, smrtno utrjeni, sredi peklenskih bojnih muk in strahot so mislili na nas, sredi zapeljivih prilik neznanih mest so

nam ostali zvesti, dokler ni njihovih src in naših duš prebodel smrtni strel.

Naši prijatelji! Skupaj smo bili žogo, skupaj trgali klače, dražili čmrlje, pasli, se drsali in kopali. Skupaj smo stali pred cerkvijo, skupaj peli in vasovali, delali in fantovali. Moška ljubezen in zvestoba nas je spajala, kot dobri sosedi bi imeli gospodari, v bojih življenja drug drugemu stoječ ob strani, v edinstvi močni. Ni vas več, sami se borimo, okrnjeni, osamel.

Dobrotniki, rešeniki naši! Vi ste zadeli krize, vi ste zgrabili grenki kelih, vi ste legli v tujo zemljo, da smo mogli mi ostati v domači hiši, živeti in uživati v domačem raju, dočakati dan solnca, po katerem so zastoj hrepeneli z vami rodovi naših prednikov. Vam so bili naloženi naši grehi in za nas vse, ki živimo in se veselimo dneva, ste bili položeni kot žrtve na oltar.

Zidarji naše svobodne domovine, kladivarji naše solnčne bodočnosti, junaki naše slave! Vam velja pesnikova beseda:

»Kar meč, kar strel jih je pomoril...
teh slednji manj kot jaz ni storil,
več kot mi vsi je žrtvovall...
(S. Gregorčič: Odlikovanje.)

in nam — brez izjeme — pristojna, da jo ob spominu na vas hvaležno ponavljamo.

Pili ste svoj in naš delež trpljenja, ki je bil našemu rodu prisojen, do dna. Zaradi rodu, jezika, pravic in grehov naših ste

trpeli na telesu muke vojske in na duš smrtni bridkosti preziranja, zapostavljanja, sovraštva, stritih upov, človeških in narodnih pravic, bratomornega boja. Z tujo korist, za blagor svojih tiranov ste morali trpeti in umreti, v boji, ki ga niste hoteli, ste morali iti, proti bratom, ki ste jih želeli objeti, proti maščevalcem vašeg trpljenja. Za zmago, ki je niste želeli, ste se jo bali bolj kot svoje smrti, ker b pomenila smrt naroda, ste morali umreti.

Vi, dvojni mučeniki, dušni in telesni zaslužite vso čast in prednost pred brati, ki so se za svoje z upom zmage borili in veseli ob zarji zmage umirali!

Iz dežele v deželo ste hodili lačni in utrjeni svoj križevi pot, od severa na jug od zapada na vzhod so vas gonili v smrt iz doline v hrib. Povsod pa ste našli isti smrtni strah, iste strte upe, povsod ste pili iz enega keliha. Zato ne sprašujmo bratje naši, rešeniki naši, pod katero zastavo, od katere puške ste padli.

Kako ste želeli videti svoje, ž njimi živeti ali vsaj ležati v domači zemlji, v blagoslovljenem pokopališču, med svojimi koder grobove škrope in za mrtve moliti. A mi živimo, vi pa ste morali leči v mrzle stepe vzhoda, v šume Karpatov, v skale lovje Krasa, omahnili ste v prepahe gore na vse strani sveta ste brez sledu izgini.

Pastir, ki piska v bukovinski goščavi z grozo umolkne in odskoči, ko ugleda

tanje brez motorja. Posebnost Hosujevega aparata obstoji v tem, da se dviga lahko v zrak tudi z ravnine, dočim so morali aparate drugih sistemov doslej spuščati z gričev. V zraku se lahko drži 8—12 ur.

— Bajkova pevska šola je dotiskana in bo prihodnji teden na razpolago v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Pevskim zborom bo nudila izredno bogato gradivo.

— Nered na železnici. Z ozirom na pojasnilo inšpektorata državnih železnic pod tem naslovom v Slovenscu od 29. oktobra podpisana pojasnjenje, da je bil dopisnik novice v Slovenscu od 16. okt. pod istim naslovom točno informiran in je neopretirano poročal. Jaz se doplačilu radi prtljage nisem prav nič protivila, še manj pa sprevoznika napadala, temveč samo prosila, naj mi pove, kaj želi in ko je razvezoval in preiskoval moj nahrbtnik, po tleh sukal steklenico, da sem se res bala za njo, ter govoril od »šnopsa«, sem mu zatrjevala, da je vino in ne šnops, v nahrtniku pa pšenica, katero mi je podaril možev oče. To lahko priča moj voznik in še veliko sopotnikov navedenemu vlaku, kateri so gledali skozi okna iz vagonov in delali različne opazke. Sicer se pa jaz nisem napram nikomur pritožila radi doplačila od prtljage, pač pa nastop sprevoznika in ker me je še indirektno zmerjal z »babo« za služni kritiko. Če sprevoznik ni bil pijan, kaj pa je bilo potem krivo, da ni mogel spisati potrdila in da mi ni vrnil preostanka. Če že inšpektorat drž. žel. vse drugo pojasnjuje, zakaj pa ne pojasni še, kje da se nahaja potrdilo za 8 Din plačane globe in pa preostanek 2 Din. Preiskavo prtljage, če se mu je zdela sumljiva, bi bil lahko pustil izvršiti po v bližini stoječemu kontrolnemu orožniku, ne pa da je sam razvezal nahrtnik in razmetaval moje stvari po tleh. Sicer pa sem misljela, da se je v tem slučaju šlo le za težo prtljage in eventualno za količino, ne pa za vsebino. S prvotnim dopisom se je hotelo doseči, da se taki pripetljaji v bodoče preprečijo, ne pa da se jih zagovarja, ker nikakor ni na mestu, da vinjen železničar potnike zmerja ter jim prtljago premetava po železniškem tiru in v zmerjanju potujoče občinstvo. — Alojzija Zabukovek.

— Promet brzovlaka Celovec—Jesenice—Trst se ukine. Vseled nezadostne frekvence se ukine pričenši s 6. novembrom t. l. promet brzovlakov na progi Celovec—Jesenice—Trst. Prihod na Jesenice iz Celovca ob 7. uri 55 min., odhod proti Trstu ob 8. 10. min., prihod na Jesenice iz Trsta ob 21. uri 15 minut, odhod proti Celovcu ob 21. uri 30 min. Večerni vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 19. uri 03 min. nima zveze proti Celovcu. Brzovlak München—Jesenice—Trst in obratno ostane še nadalje v prometu.

— Organizacija samostojnih slepcev na Hrvaškem. 29. t. m. se vrši v Moslavini-Popovači ustanovni občni zbor za združenje samostojnih slepcev. Oklic pravi, da slepci ne potrebujejo več usmiljenja ljudi, ampak zahtevajo le priznanje za svoje delo.

— Izganjanje Judov iz Ogrske. Mažarska vlada je pod pritiskom mažarskih fašistov »Prebujajočih se Ogrov« sklenila izgnati iz države 15.000 židovskih družin. Prvih 5000 pozivnice je že izdala. Med izgnanci so tudi možje, ki so igrali v ogrskem javnem življenju veliko vlogo. Pa menda ne pride ta židovska povodenj k nam?

— Italija zalaga z moko Dalmacijo. Ob naših neurejenih gospodarskih razmerah so bili Dalmatinci prisiljeni, da so začeli uvažati moko iz — Italije. Seveda ta moka ni bila italijanski pridelek, marveč so Italijani žito uvozili iz Argentine, ga zmleli v svojih mlinih in nato moko izvozili v Dalmacijo. Pri tem niso zaslužili samo njihovi trgovci, ampak tudi ladje in mlini, a kljub so se zbog uvoza te moke v Dalmaciji znižale cene kruhu za 10 K pri kilogramu.

— »Brez poznavanja razmer.« Sobotna »Politika« je objavila zanimiv članek o agrarnih

razmerah v Dalmaciji, kakor so se razvile po proglašanju principa, »da je zemlja last onega, ki jo obdeluje«. Iz napačnega razumevanja tega principa se je razvila v Dalmaciji z ozirom na lastninska prava do zemlje cela anarhija, ki je dovedla ponekod že do krvavih spopadov. Zanimiva v tozadnem članku »Politike« pa je okolnost, da »Politika« navaja kot vzrok tega neznosnega stanja med drugim tudi dejstvo, da so »predhodne odredbe« glede izvedbe agrarne reforme »kljub nepoznanju agrarnih razmer« v Dalmaciji razširili tudi na te pokrajine! To priznanje od strani »Politike« je mnogo vredno, ker nam dokazuje, kako centralizem s svojo brezglavo težnjo po kasarniškem uniformiranju cele države končno samega sebe bije po zob. In če komu lahko po pravici očitamo nepoznavanje razmer v raznih delih naše države, očitamo to lahko centralistični upravi v Belgradu.

— Novo strašilo. V Subotici izhaja orjunaški list »Princip«. V tem lističu čitamo, da je glasom avtentičnih vesti iz Budimpešte prispel tja Honrad Hötendorf, da skupno s Friedrichom organizira mažarski fašizem. Potem poroča, da prideta v Pešto te dni tudi 2 fašistovska laška poslanca, ki bosta predložila skupen načrt za vpad v Jugoslavijo s severa in juga. 8. novembra pa pridejo v Pešto tudi bolgarski fašisti, na kar se ustanovi skupna fašistovska zveza med Nemci, Lahji, Mažari in Bolgari. — V času neprestanega deževja so take vesti prav dobre za preganjanje spanca in podremanosti.

— Brez komentarja. »Oddelek za varstvo dece« pri ministristvu za socialno politiko dobiva od strani mnogih aktivnih državnih uradnikov prošnje, v katerih jadicujejo nad svojim bednim materijelnim položajem in prosijo za podporo. Utemeljevanja teh rošenj so vedno taka, da se človek zgraža, ko jih bere. Tako ima n. pr. neki ministrski višji uradnik v Belgradu ženo in šest otrok, od katerih 4 obiskujejo šolo, plače pa ima 2500 dinarjev mesečno, ki pri znani belgrajski draginji ne zadošča niti za kruh. V svoji prošnji pravi: »Prosim, da izvolite mojo prošnjo upoštevati, sicer ne odgovorjam za posledice.« — »Samouprava«, po kateri posnemamo te vrstice, dostavlja: Brez komentarja!

— Topliška sezija v Marijskih Laznih se je letos končala silno slabo. Vseh gostov je bilo letos 10.042 proti 20.119 gostom v preteklem letu, t. j. za 10.077 oseb manj. Največ gostov v Mar. Laznih je bilo letos iz češkoslovaške republike (31 %), najmanj gostov pa je prišlo iz Avstrije (7 %), medtem ko je bilo lani v Mar. Laznih skoraj 70 % Avstrijcev. — Javno je, da je na obisk slovečih čeških toplic vplivala visoka češka valuta. Avstrijci niso mogli tja zaradi svoje slabe valute, Cehi sami so pa s svojo visokostojno krono ceneje živeli v južnoslovanskih morskih letovisih kakor v domačih toplicah.

— Radi obrambnega govora znova pred sodišče. Proti profesorju Maslariću, enemu izmed obtožencev v osješkem komunističnem procesu, je državni pravdnik vložil novo tožbo, ker je bil Maslarić v svojem obrambnem govoru rabil izraz »nesramna Obznana«. Doslej ni bil nikjer običaj, da bi se obsojenci zaradi besed v zagovoru znova tirali pred sodišče.

— Poizkušeni samoumor na smrt obsojenega. Ko so na večala obsojenemu morilcu Keroševiću v Belgradu naznanili, da je njegova prošnja za pomiloščenje odbita, se je, ko je ostal sam, trikrat z nožem sunil v trebuh. Težko ranjenega so prenesli v bolnico. Tam ga bodo skrbno zdravili, ko ozdravi, se pa izvrši smrtna obsodba.

— Novo zdravilo proti žolčnim kamenčkom. Na zadnjih zdravniških shodih v Frankfurtu, Lipskem, Genovi in Parizu se je mnogo razpravljalo o novem preparatu proti žolčnim kamenčkom, ki jih je odkril prof. dr. Heine, rektor zdravniške fakultete na univerzi v Erlangu. Kakor sta prof. Noordeen v Frankfurtu ter prof. dr. Mohlreben iz Chateau de Corcelles v Genovi poročala, je dobil omenjeni preparat ime »Cholaktol«; njegov glavni sestavni del je olje poprove mete, ki ugodno vpliva na žolč. Novo zdravilo so preizkušali

A mi? Kako je v nas? Mi se sramujemo bratov, ker so padli v tuji službi, mi se bojimo njihovega spomina, ne upamo očitno niti moliti zanje, ker so padli baje za Avstrijo. Mi slavimo Kosovo, Kumano, Jajce in Maglaj, — na komando cesarske ali kraljeve vlade. Le spomina, ki ga naša vest, ki bi ga moral naš ponos komandirati, ne slavimo.

Ali nam ne ukazuje naša vera, naša vest, narodna zavest, čut hvalečnosti, naš ponos, da častimo spomin bratov, junakov in trpinov od Dnestra in Karpatov, od Soče in Piave, Krna in Rombona, Dolomitov, Grape in Krasa? Boj kot kdo drugi so oni trpeli in padli so za nas, za našo svobodo, našo bodočnost, za našo Jugoslavijo!

Zato proč s sramoto, s strahom, ponizovalnim preziranjem naših bratov in sebe!

Naši so, naše gore hrasti, naših polj cvetovi, naš ponos in naša čast, mučeniki naši. Očitno molimo zanje, pred vsem svetom jih priznajmo, spomenike jim postavimo, zberimo imena in govorimo o njihovem junaštvu.

Vseh mrtvih dan bodi dan oživljenja njihove slave. Slava spominu naših padlih bratov, čast njihovemu imenu, večni pokoj njihovi duši!

J. H., bivši kurat.

na raznih klinikah na Francoskem, v Švici, na Nemškem in Nizozemskem in baje vseposod z najboljšim uspehom. Posebnost tega leka je, da se pri njem ni treba držati diete, kar je običajno najvažnejše. Ako se bo zdravilo tudi v nadaljnjih slučajih obneslo, bo to pomembno važen napredek v zdravljenju žolčnih kamenčkov, na katerih boleha mnogo ljudi.

— Večerno srednjo šolo za delavne sloje otvori »Prosvjetni Savez« v Zagrebu. Šola bo urejena po znani šoli ing. Miljenka Vidovića v Sarajevu.

— Grofica — tihotapka. Na carinarnici v Subotici so ustavili grofico Analijsko Czech, ki živi na svojem posestvu pri Osijeku, ko se je hotela odpeljati v Pečuj. Pri preiskavi so našli pri njej 50.000 dinarjev v škafli za dravilo. Denar so zaplenili, razven tega pa je morala ostati še celo noč v zaporu, dokler niso z doma prinesli 100.000 dinarjev, ki jih je morala plačati kot denarno kazen.

— Denarja ni! Za pametne stvari ga je bolj malo, dovolj pa ga je za hazardne igre. Tako je te dni policija v Zemunu zalotila v kavarni »Central« skupino igralcev pri »solidni igrici« in je zaplenila pri tej priliki nad 300 tisoč kron.

— Prijeti defraudant. V Novem Sadu so prijeli ravnatelja ondote Srbske zadružne banke Jovana Pinterja, ki je poneveril 600 tisoč kron.

— Železniška tatvina. Iz tovarnega vlaka št. 899 je bilo ponoči ukradeno 210 kg sviloprežnih kokonov. Pošiljatelj je šla iz Sofije v Colocio v Italiji.

— Tatvina. Avguštino Terpinu v Kamniku je bilo ukradenega precej usnja. — V Stolniku je bilo vlomljeno v koč Franceta Zvržine. Vlomilci so odnesli raznega blaga v vrednosti 17.990 K.

— Obstreljen je bil delavec Anton Sušnik z Zage.

Socialni vestnik.

s Nezaposlenost v češki tekstilni industriji. Pred nekaj dnevi se je vršilo v češkoslovaškem ministristvu za socialno skrbstvo posvetovanje o odpuščanju delavstva in izplačevanju podpor deloma nezaposlenim. Zastopniki delavskih slojev so zahtevali, da naj izplačevanje podpor deloma nezaposlenim postane za podjetnike obligatorno. Inž. Danihelka, ki je zastopal tekstilne tvornice je ugovarjal tej zahtevi. Izrazil pa je svoje mnenje, da se bo število zavodov, kateri podpore sami izplačujejo, pri 95 % refundaciji povečalo. Obenem je pa povdarjal, da ne more razglasiti dolžnosti za izplačevanje podpor glede vseh tvorniških podjetnikov.

V Ljubljani avtonomisti — v Zagrebu centralisti.

V nedeljo se je v Zagrebu vršila III. glavna skupščina »Jugoslav. Sokol. Saveza«. To bi sicer ne bilo nič posebne omembe vrednega. Toda temu »Savezu« je starosta g. dr. Ravnihar, kandidat »Zajedničarske« kandidatne liste v Ljubljani. To listo odločno pobijajo demokrati, ki posebno ostro nastopajo proti dr. Ravniharju. Zato je bilo pričakovati, da bodo demokrati, ki so sami seveda tudi vsi Sokoli, to skupščino porabili, da izpodmaknejo stolec g. dr. Ravniharju. Demokratije so stolec v Zagrebu res spodmaknili, a dr. Ravnihar še vedno sedi na njem. Vnovic je izvoljen za starosta. Človek bi mislil, da je dr. Ravnihar zmagal.

Toda sprejete resolucije nam govore drugače. Dr. Ravnihar, Vidmar, dr. Triller in sploh vsi »zajedničarski« Sokoli, ki so poslali v svet ono politično izjavo, v kateri naznanjajo enoten nastop pri občinskih volitvah, so naglašali, da smo Slovenci narod za sé, da so Srbi drug narod in Hrvati zopet drug. Iz tega načela so proglašali, da je treba revidirati ustavo, da je treba Slovincem dati popolno avtonomijo. Naenkrat smo videli pred seboj četo mož, ki od njih ni hujskih avtonomistov in separatistov, čeprav so včeraj še prav ti gospodje bili najhujsji centralisti. Gg. dr. Ravnihar, dr. Triller, Pustoslemšek in njihovi zavezniki NSS so naenkrat postali tako radikalni avtonomisti, da se je Ljubljana izprva čudila, pozneje pa smejala, ko je videla, da se hočeta Ravniharjev »Narod« in NSSarska »Jugoslavija« kosati, kdo bo bolj radikalen avtonomist.

Ljubljancem, ki je že od nekdaj vajen pri tej liberalni gospodi takih metamorfoz, pred obč. volitvami, si je mislil svoje. Saj je vedel, da bo ta radikalizem trajal le do 3. decembra, ker le dotlej ga ti gospodje rabijo. Če se jim posreči 3. decembra Ljubljano zopet osvojiti, lahko padejo vse »avtonomistične« in »socialistične« krinke. Pa avtonomistična je padla že v nedeljo dne 29. oktobra v Zagrebu na sokolski skupščini.

Pod predsedstvom dr. Ravniharja in z njegovim glasom je bila sprejeta resolucija, ki ostro obsoja vse, kar so dr. Ravnihar in njegovi sokolski sopodpisanci proglašali za svoje sveto načelo na znani izjavi. Sokolska resolucija povdarja, da se Sokolstvo od svojih načel o narodnem edinstvu ne umakne! Na zaključku pa pravi, da »Sokolstvo« stremi slejkoprej za fizično in moralno popolnost svojega naroda, ki je v naši edinstveni domovini samo eden. Sokolstvo torej stoji na stališču, da smo Slovenci, Hrvati in Srbi le en narod. To je sokolsko načelo. Resolucija ostro povdarja, da bi

Sokolstvo »vsak poizkus delovanja bodisi posamnih oseb ali posamnih sokolskih organizacij proti temu načelom — obsodilo!« Resolucija načelnega centralizma!

In dr. Ravnihar je glasoval za to resolucijo ter ostal še nadalje starosta jugosl. sokolstva. Slovenska javnost naj sodi to ravnanje.

Tako je bilo v Zagrebu. Toda volitve so v Ljubljani. Tu pa Ravniharjevi in NSSarski Zajedničarji še vedno nastopajo kot avtonomisti, kot junaki, ki se bore za priznanje pravic slovenskega naroda, ter za načelo, da smo v tej državi Slovenci en narod, Srbi drug in Hrvati zopet drug narod.

Tudi to dejstvo bo presojala in sodila slovenska javnost. Obžalujemo, da se v tej sodbi in obsodbi ne bo mogla naglašati saj politična značajnost Zajedničarjev. Kajti politične značajnosti ti dogodki ne razodevajo, pač pa ravno nasprotno.

In to je treba ugotoviti.

Redni letni občni zbor Slov. krščansko-socialne zveze

se vrši

v Ljubljani, dne 13. in 14. novembra 1922 po sledečem sporedu:

I.

V ponedeljek, 13. novembra ob pol dveh popoldne predposvetovanje delegatov in prijateljev krščanskega prosvetnega dela v mali dvorani Ljudskega doma z referati:

1. O reorganizaciji SKSZ, poroča dr. Puntar.
2. O delu in ciljih Slov. kršč. ženske zveze, poroča g. doktorica A. Piskernikova.
3. Poročilo zastopnika SKSZ iz Štajerske.
4. O prosvetnem časopisju, poroča odbornik SKSZ.

II.

V ponedeljek ob pol 8. uri zvečer proslava petindvajsetletnice SKSZ v veliki dvorani Ljudskega doma.

1. Nastop mešanega pevskega zbora »Ljubljane«. Spored: a) E. Adamič: Večerna I. b) Dr. Kimovec: Zvonovi pritrkavajo. c) P. H. Sattner: Šašek kodrolasek. d) O. Dev: Njega ni. e) St. Premrl: Pesem žrjavov.
2. Slavnostni govor predsednika SKSZ.
3. Dr. J. E. Krek: »Turški Križ«. Igra »Ljudski odere«.
4. Nastop Orlov.

III.

V torek, 14. novembra točno ob pol 9. uri dopoldne pričetek redn. letn. občnega zbora SKSZ v veliki dvorani Ljudskega doma s sledečim sporedom:

1. Otvoritev in pozdrav g. predsednika.
2. Nagovor nar. posl. g. Gostinčarja.
3. Poročilo odbora in odsekov.
4. Poročilo revizorjev.
5. Debatna in sklepi o vloženih predlogih in resolucijah.
6. Volitev novega odbora.
7. Slučajnosti.

Za udeležnike občnega zbora SKSZ smo vložili prošnjo za polovično vožnjo pri južni in dr. železnici. Kdor želi torej tozadevne izkaznice, naj se nemudoma javi, da jo bo imel v slučaju ugodne rešitve takoj pri roki; zadnji hip je nemogoče razpošiljati. Po eno izkaznico smo priložili že razposlanim vabilom. Pouk o uporabi najdete na izkaznici.

Odbor SKSZ.

Primorske novice.

p Lepa slovesnost v Dekanih. Tržaška »Edinost« poroča o lepi slovesnosti, ki se je 18. t. m. vršila v veliki in ponosni slovenski istrski občini Dekanih. Dekanska župna cerkev je bila ostala v vojni brez zvonov; oba večja zvonova je bivša vojna uprava vzela, a manjši je počil. V zvonik so obesili nato šolski zvonec. Na prizadevanje župnika g. Slamiča in župana Grizona je pa italijanska vlada v ime vojne odškodnine priznala Dekanom dva nova zvonova v teži prejšnjih. Nato so poslali v prelitje še manjši zvon in naročili vse tri zvonove v precej višji teži; razliko poravnajo župljani. 18. t. m. so dospeli na postajo Dekani novi zvonovi. K sprejemu je prišla cela župnija z župnikom in županom na čelu, z godbo, cvetjem in zelenjem. Doma ni ostal ne starec ne otrok. Komaj se je vlak ustavil, so bili zvonovi že okrašeni s cvetjem in zelenjem. Nato so jih dvignili na vozove in jih spremili do cerkve. Na čelu spreveda so nosili križ, nato so šli šolski otroci, godba in pevski zbor, nato vozovi z zvonovi, potem cerkveno in občinsko starešinstvo, za njim možje, fantje, žene in dekleta. Zvonove so pred cerkvijo položili na tla, dokler ne prispo priprave za dviganje v zvonik. Po sprevodu se je vršila veselica. — Ta dogodek kaže, da temelji našega naroda v Istri drže.

Štajerske novice.

š Proti stanovanjski bedi v Mariboru. Maribor. ki tvori upravni oddelek »Mariborske gradbene akcije«, se je te dni javno in pismeno še enkrat obrnil na kroge, ki bi lahko vsaj nekoliko pomagali stanovanjski bedi, a tega doslej niso storili. Opominja jih, naj se v zadnjem trenutku ozrejo na strašne brloge, v katerih se mučijo in umirajo cele družine, v tem ko imajo sami sijajna, obširna stanovanja. Cas je do ustanovnega občnega zbora gradbene akcije, ki se v kratkem vrši. — Prvo moderno podstrešno stanovanje je izvršil tržaški stavbenik g. Zivec v dvonadstropni hiši g. Durjave v Gregorčičevi ulici. G. Zivec je za to uporabil poseben, velepraktičen sistem,

Vrtnarske razstave

Dolžan, KUBICNA RAČUNICA v novi meri s pridejano naštevanko do 100. Strokovna knjiga za posrestitute in lesne trgovce. Vsak, kdor želi računati po novi meri si ne more omisliti praktičnejše knjige. Prirejena je za merjenje okroglega, rezanega in tesnega lesa. Temu je dodana še naštevanka od 11 do 100 in končno razpredelnica tež raznih vrst lesa. Kdor porablja še vedno staro mero, mu istotako služi ta knjiga v polnem obsegu, ker ima nazorno označeno razmerje med novo in staro mero. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani in velja vezana 16 dinarjev.

Küntze, ZDRAVILNA ZELIŠČA. — Cena 6 Din. — Pisatelj sam pravi o knjigi sledeče: Marsikdaj si ljudje lahko pomagajo sami z domačimi zdravili. Ta knjižica bo dobra pomoč ljudem, ki stanujejo daleč od zdravnika. Mnogo bolezní je, ki se umaknejo navadnemu prirostemu domačemu leku. Slovensko ljudstvo sega po njem! Dobi se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Izobražena gospa srednje starosti.
Išče mesta gospodinje.
je dobra in vestna kuharica in šivilja.
- Ponudbe je posli pod poštni predal
143, Ljubljana. 4692

ZDRAVNIK

dr. Gostiša ml.

ordinira od 1. nov. 1922 dalje
v Cerknici h. štev. 132.
Ordiniranje dopoldne od 9. do
12. ure, popoldne od 3. do 4. ure.

Knjigovodja - bilančnik

uslužben dosedaj je pri velikih tvorni-
ških podjetjih, išče službe. - Cenjene
ponudbe pod: »Samostojna moč« na
upravištvu »Slovenca«. 4687

Dr. J. Demšar
zopet ordinira.

Pisalni stroj

z vidno pisavo, skoraj nov, ceno na-
proda. - Hotel UNIOIN, soba št. 24,
od 8. do 9. ure in od 13. do 15. ure.

Vila naprodaj

blizu kolodv. Jesenice na Gorenj.,
v kateri je manufakturna trgovina.
Naslov pri upravi lista pod št. 4698.

Rablmo 2 dobra
čevljarska
prirézovalca

(Zuschneider)

za lovniško podjelje v Ljub-
ljani. - Naslov pove upravištvu
»Slovenca« pod številko 4677.

Dva dobra

pomočnika

za velika, fina dela, sprejme proti dobri
plači takoj v trajno službo IVAN VRHO-
VEC, krojač, Dravljice 102, St. Vid pri
Ljubljani. Hrana in stanovanje v hiši.

Učenka in gospodična

za trgovino, dobila takoj mesto v
neki ljubljanski trgovini. Hrana in
stanovanje v hiši. - Naslov pove
upravištvu »SLOVENCA« pod
številko 4663.

DR. PHIL poučuje**v nemškem jeziku**

one, ki so v tem jeziku že napre-
dovali, posebno v silistiki, poetiki
in literarni zgodovini. Blag. vpra-
šanja pod »DR. PHIL.« na upra-
vištvu tega lista. 4570

Naprodaj je zelena, zametasta
kostum obleka za
1400 K in dolga zimska površna jupa za
1000 K, vse dobro ohranjeno. - Naslov
pove urpava »Slovenca« pod št. 4659.

Največja izbira

različnih pletenin, majic, nogavic

in rokavic pri tvrdki:

A. & E. Skahorné

Ljubljana

Mestni trg 10

Društvom ki bi imela na razpo-

lago zadosten tok, pri-

poročamo kinematograf, elektrotehniko

g. Ivana Mihelčiča, Lepa pot na Mirju.

Motorno žago

kupujem, že rabljeno, v dobrem
stanju ali novo; ponudbe na naslov:
KRMOSLAV SOMOGJI, ZAGREB,
Boškovičeva ulica 14, II. nadst.

Gorenjski KROMPIR

zdrav, prebran, po 1 Din 35 par
franko nakladalna postaja, pro-
dam na vagone. - Naslov pove
upravištvu »SLOVENCA« pod
številko 4691.

čevljarski stroj »Singer«

levoročni, dobro ohranjen, prodam za
ceno 16.000 kron, in čevljarski stroj
»HOVE« za 3500 kron. - Alojzij PERC,
So. Rečica št. 126, p. Laško pri Celju.

Banaško SENO

prešano v ba-
lah, oddaja
vsako množino, tudi izpod vagona, po
najnižji ceni, dokler traja zaloga, Kme-
tijska družba za Slovenijo, Ljubljana,
Turjaški trg št. 3. 4696

Hiša z vpeljano vinsko lrgo-

vino takoj naprodaj ali
jo zamenjam. Naslov pri upravi
lista pod št. 4685.

Mirna gospodična

išče proti dobremu plačilu za ta-
koj majhno mehlovano SOBO s
posebnim vhom. - Cenjene po-
nudbe na upravo pod »Solidna«.

Dve drž. uradnici

ISCETA DELO NA DOM. Ponudbe
na upravo lista pod »DELO«.

Mesečno sobo

proti nagradi išče veleindustrijski
uradnik. - Ceni ponudbe pod
»Samec« na upravo »Slovenca«.

Otvorim mesarino

in bom od 2. nov. dalje prodal MESO
po 36 do 40 K

FRANC SPACAL, mesar, Malavas - Je-
žica. Ceni odjemalcev se priporočam.

Oskrbnik

z večletno prakso v
vseh panogah kmetij-
stva, želi premeniti službo. - Naslov
se izve pri upravištvu »SLOVENCA«
pod št. 4674.

LANENE TROPINE

(POGACE)

zmleto v vrečah prodaja po najnižjih
cenah HIROVAT & KOMP., Ljubljana,
Vegova ulica št. 6. 4661

Kupim

enodružinsko HIŠICO

v Ljubljani ali na pariferiji. - Ponudbe
pod »Enodružinska« na upravo lista.

Parcela naprodaj!

Nahaja se tik železnice v Koritkovi ul.,
pripravna za vilo ali večjo hišo. Gromoz
za zidanje na mestu. - Vpraša se v
upravištvu »Slovenca« pod št. 4611.

NAPRODAJ JE

PRITLIČNA HIŠA

z obširnimi dvoriščem na zelo
prometnem mestu v Bre-
žicah, pripravna za vsako
obr, tudi za trgovino. Odda
se tudi nekaj zemljišča trav-
nikov in njiv. - Prodaja se
vrši v nedeljo, 5. novembra
1922 v Brežicah. - Natanč-
nejše podatke daje intere-
sentom VIKT. PETAN, trgo-
vec v Brežicah. 4629

Večja množina SODOV

za mošt, vino itd., naprodaj Istopam se
kupi nekaj sene in slame, več steklenih,
velikih balonov in lahka dira.
I. AUGUSTIN, Ljubljana, Šiška, Jer-
nejeva cesta št. 231.

KROMPIR**GRAH****SENO****OVES**

kakor tudi druge dež. pridelke kupujem.
Ponudbe prosim samo z označbo cene
na NOVAK, Zagreb, Maksimirska ce-
sta 64. - Telefon 20-60

»DVOKOLESA«

emajliramo in z omjem ponikljamo v
lasti delavnicah in shranimo preko zime.
F. BATJEL, »TRIBUNA«, Ljubljana
Karlovska cesta št. 4.

OBRTNA HRANILNICA**IN POSOJILNICA, KRANJ**

(Krojaški odsek)

se priporoča za naročila na

usnjate obleke

za moške (suknjiči, hlače, čepice) ter
damske jope. - Cene zmerne, delo
solidno!

Poravnajte naročnino!**Preskrbite se za zimo!**

Z novo došli lovskimi čevlji zelo
priporočljivi za gg. lovce, oficirje, šuma je itd.

Dobe se pri
tvrdki:

Peter Kozina & Komp.

Tovarna čevljev - Tržič Ljubljana, Breg 20

Močne trpezne bakrene kotle

vseh vrst s širokimi kopami izdeluje edina

kotlarska zadruga

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 28.

Čisti domači izdelki! - NIZKE CENE! - Stalna zaloga!

Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča popravila.

Jamski les

smrekov in jelkov, nad 10 cm na drobnem koncu in nad 3 m dol-
žine, kupi vsako množino franco kranjske postaje

Šentjanški premogokop And. Jakil, Krmelj, Dolenj.**Zimske suknje**

v vseh oblikah
in obleke naj-
boljše kakov-
sti, priporoča oblačilna industrija A. Kunc, Ljubljana

Gospeska ulica 7.

VELEPOSESTVO na Spodnjem Štajerskem, obsegajoče 56 hektarov
gozdov, 48 hektarov njiv in travnikov, NAPRODAJ.
Posesstvo, na katerem stoji lepa gosposka hiša z gospodarskimi poslopji,
GOSTILNA Z VRTOM in sadonosnikom, leži ob okrajni cesti, oddaljeno 5 minut
od malega mesta in 10 minut od železniške postaje. Zemljišče je prvovrstno,
poseda tudi VODNO MOC, ki se da lahko zgraditi okroglo 20 konjskih sil.
Posestvo je torej pripravno za poljedelstvo kakor tudi radi lepe lege za lelo-
višče. - Morebitni interesi naj se blagovolijo obrniti na DR. E. SCHWARZA
lekarnarja v Ljubljani. 4611

Dve trgovski hiši

poleg župne cerkve v velikem zelo prometnem kraju na deželi
naprodaj z gospodarskimi poslopji, vrtovi, njivami in gozdi.
Pojasnila daje:

Dr. Franc Frian, odvetnik v Ljubljani.**Stabilni PARNI STROJ**

15 konjskih 27 m² kurilne površine takoj
sil, potem parni kotel naprodaj. Stroj je še v obratu
v Ljubljani ter se lahko ogleda. - Naslov v upravištvu »SLOVENCA«
pod št. 4610.

V GLOBOKI ZALOSTI JAVLJAMO VSEM SO-
RODNIKOM, PRIJATELJEM IN ZNANECM TUŽNO
VEST, DA JE NAS PREDRAGI SOPROG, OČE,
SIN, BRAT, STRIC IN SVAK, GOSPOD

LOJZE LUŠIN

NADGEOMETER V LJUTOMERU

DANES PONOČI OD SRCNE KAPI ZADET, V
35. LETU SVOJE STAROSTI, TAMKAJ PREMINUL.
POGREB PREBLAGEGA POKOJNIKA SE
VRŠI V LJUTOMERU NA DAN VSEH SVETIH PO-
POLDNE.

LJUBLJANA - LJUTOMER - ČRNOMELJ, 31. OKT. 1922.

ZALUJOČA SOPROGA Z OTROCI
in rodbine LUŠIN, FAJFAR, MIKOLIČ.

Zahvala. Za premmoge iskrene dokaze sočutja po-
vodom svoje najtežje izgube, ki nas je zadela s
smrtjo iskrenoljubljenega očeta, oziroma starega očeta in
tastja, gospoda

Maksa Venedig

višjega nadzornika južne železnice v pokoju

se ne moremo zahvaliti vsakemu osebno, zato izrekamo tem
počtom svojo najtoplejšo zahvalo.

Prav posebej se zahvaljujemo blagorod. g. ravnatelju,
gg. oddelnim načelnikom obratnega ravnateljstva, vsem osta-
lim gg. uradnikom, gg. pevcem, slavni godbi južne železnice
in vsem pokojnikovim prijateljem in znancem.

Zalujoči ostali.

ZAHVALA.

BLAGIM DUŠAM, KI SO LAJŠALE SAMOTO
IN TRPLJENJE DOLGE BOLEZNI NAŠE DOBRE
MATERE, VSEM PLEMENTIM SRCEM, KI SO
JO SPREMILE NA ZADNJI POTI, ZA VSE OBILE
DOKAZE LJUBEZNI IN SOČUTJA SE ZAHVA-
LJUJE

žalujoča rodbina FATUR.

LJUBLJANA, 1. NOVEMBRA 1922.

BERSON

GUMIJEVE PETE
in
PODPLATI

 ohranijo Vam obutev
 trpežno in
 elegantno

 Dobe se v vseh boljših trgovinah z usnjem ter na debelo pri
BERSON-KAUČUK d. d., ZAGREB, WILSON TRG 7.

V PARADIŽU

sta bila brez obleke

Adam in Eva,

 sedaj tega ni treba, ker se dobe
 vsakovrsne

 obleke za gospode
 dame in otroke

v trgovini

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg 5-6.

MESTNO ZUPANSTVO KOČEVJE razpisuje službo

mesarji

 za novoustanovljeno občinsko mesnico. Reflektira se samo na
 popolnoma izvežbano in zanesljivo moč. — Reflektanti naj po-
 šljejo ponudbe z navedbo zahtev na mestno županstvo KOČEVJE.

Jadranska banka

 a. d.
BEOGRAD

 javlja, da bo pričenši z dnem **1. nov. 1922**
obrestovala pri vseh svojih poslovalnicah v
 Jugoslaviji stare in nove

 vloge na knjižice s čistimi
5% obresti.
Vloge na tekočem računu

 se bodo obrestovale po dogovoru najugodnejše,
 posebno pa vezane vloge proti eno-, tri- ali
 šestmesečni odpovedi.

 Z našega skladišča v Ljubljani
 nudimo, dokler traja zaloga:

 Podkve za konje
 „Styria“ kavine mlinčke
 Vile, jeklene, s 4 rogmi, 12" dolge
 Kladio za gramoz (Schotterschlägel)
 Cveke za pete, v zabojih po 50 kg
 Svinčnike znamke „Staedler“
 „PUCH“ kolesa

Cene zelo ugodne!

Cene zelo ugodne!

„SINTA“ ind. in trg. družba z o. z. **Ljubljana.**

Bluze

 spodnja krila, predpasniki,
 stezniki

najceneje pri:

A. Šinković nasl. K. Soss
 Ljubljana, Mestni trg šte. 19.

Suhe gobe

 in kumno kupuje SEVER
 & Komp. Ljubljana,
 Wolfova ulica 12.

DRVA

 oddaja vsako množino. — Rezanje
 drv z motornim obratom. LUDVIK
 ILERŠIČ, na Friškovicu, za prejšnjo
 belgijsko vojašnico. 4385

RAZGLAS.

KROVSKI MOJSTER

FRAN FUJAN

 LJUBLJANA, ILOVCA ŠTEV. 48
 OB DOLENJSKI CESTI

 izvršuje vsakovrstna nova krovska dela
 s koranitom, eternitom, skalco, opeko,
 lepenko in lesnim cementom, itd. —

 Sprejema popravila raznih sta-
 rih streh. Na zahtevo tudi za-
 laga z zgoraj naved. blagom.
 DELO PREIZKUŠENO SOLIDNO IN
 PO NAJNIZJIH DNEVNIH CENAH!

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 Din.)

KLEPARJI:

 Remigij & Smerkel, Florijanska ul. 13.
 Produktivna zadruga kleparjev, inšala-
 terjev, kotlarjev in krovec v Ljubljani,
 Kolodvorska ulica šte. 28.
 Korn T., Poljanska cesta šte. 8.
KLOBUKE in TELOV. POTREBŠČINE:
 Kunovar Ivan, Stari trg šte. 10.
KONFEKCIJSKA TRGOVINA:
 Olup Josip, Pod Trančo.

PARNA PEKARNA:

 Jean Schreya nasl. Jakob Kavčič, Gra-
 dišče šte. 5.
STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO:
 Perenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2.

SPEDIJSKA PODJETJA:

 »Orient« d. d., Sodna ulica 3, Tel. 483.
 Ranninger R., Cesta na juž. železnico 7-9.

TRGOVINA Z ŽELEZNINO:

 Sušnik A., Zaloška cesta št. 21, Ljubljana.
TRGOV. Z DRŽNIKI IN SOLNOČNIKI:
 Mikuš L., Mestni trg 15.

TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:
 Erjavec & Turk pri salati lopatic, Valva-
 zorjev trg šte. 7.

ZALOGA POHISTVA:

F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta 17.

Nudimo iz našega skladišča:

 Molino-spodnje hlače la za de-
 lavce. Delavske Zephyr-srajce,
 temne in svetle. Črni klot, de-
 lavske srajce. Bele moške srajce.

 Žensko perilo. — Ženske srajce
 z ročnim vezanjem.

 Vse po najnižjih cenah. Najboljša
 izdelava in samo najboljše blago.

„ZE-HA“, domači proizvod perila, ZAGREB,
 Ilica 19.

Z ozirom na dvigovanje naše valute je tovarna

Peter Kozina & Komp.

 dokler traja
 zaloga

cene čevljev znatno

— znižala —

Prodaja na debelo in drobno: Ljubljana, Breg 20

Znižane cene!
Znižane cene!

 V trgovini **F. in J. Goričar** pri „Ivanki“ Ljubljana, Sv. Petra cesta 29

 kupite zelo poceni razne predmete, kakor na primer:
 otroške obleke iz barheta po velikosti od 30 Din dalje
 otroške in damske predpasnike po velik. „ 18 „ „
 ženske šifon-srajce in hlače po kakovosti „ 40 „ „

 moške srajce in spodnje hlače po kakov. od 40 Din dalje
 damske bluze po kakovosti „ 45 „ „
 damska krila gladka in plisirana po kakov. „ 100 „ „
 damske plašče po kakovosti „ 250 „ „

Velika izbira razne trikotaže in pletenin po najnižjih cenah!

Znižane cene!
Znižane cene!

SLAVENSKA BANKA d. d.

 Podružnica
LJUBLJANA

preje Jugoslovanska Union-banka

ZAGREB
BEOGRAD

 Bjelovar, Brod n. S., Celje, Dubrovnik, Gornja Radgona,
 Kranj, Maribor, Monoštor (Baranja), Murska Sobota, Osijek,
 Rogaška Slatina, Sombor, Sušak, Šabac, Šibenik, Škofja
 Loka, Velikovec, Vršac.

Agencija: Buenos Aires (Argentina).

Budapest: Balkan Bank r. t.

Afilacije:

Split: Jugoslovanska industrijska banka.

Wien: Bankhaus Milan Robert Alexander.

Delniška glavnica in rezerve 200.000.000 K.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.